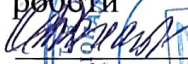

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра водних біоресурсів та аквакультури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

 Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

« 2 » грудня 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВЕ РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

Рівень вищої освіти: *Другий (магістерський)*

Галузь знань: *Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина*

Спеціальність: *Н5 Водні біоресурси та аквакультура*

Освітньо-професійна програма: *Охорона, відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів*

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни « Світове рибне господарство». -
Одеса: ОНУ, 2025. - 24 с.

Розробники: Бургаз М.І., к.б.н., доцент завідувачка кафедрою водних
біоресурсів та аквакультури ОНУ імені І.І. Мечникова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри водних біоресурсів та
аквакультури

Протокол № 1 від «28» 08 2025 р.

Завідувач кафедри _____ (Марина БУРГАЗ)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Охорона, відтворення та раціональне
використання гідробіоресурсів» _____ (Марина БУРГАЗ)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету
гідрометеорології і екології

Протокол № 1 від «28» 08 2025 р.

Голова НМК _____ (Ангеліна ЧУГАЙ)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри водних біоресурсів та
аквакультури

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____ (Марина БУРГАЗ)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри водних біоресурсів та
аквакультури

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____ (Марина БУРГАЗ)
(підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 6/6 годин – 180/180 змістових модулів – 2/2	Галузь знань Н <u>Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина</u> (шифр і назва) Спеціальність Н5 <u>Водні біоресурси та аквакультура</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <i>Другий</i> <i>(магістерський)</i>	Обов'язкова дисципліна	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		124 год.	162 год.
		Форма підсумкового контролю: Іспит/ Іспит	

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. метою курсу є формування у студентів теоретичні знання зі світового рибного господарства, вивчити методи управління рибальством, вивчити структуру управління світовим рибальством та світовим рибним господарством, а також правових аспектів і механізмів регулювання обсягів промислу водних біологічних ресурсів, сучасних методів експлуатації транспортних і рибопереробних суден.

Завдання

Засвоєння знань загальної структури світового рибного господарства, основних промислових районів Світового океану, проблем та перспектив розвитку світового рибальства та аквакультури, видів міжнародного співробітництва та особливостей державної підтримки галузі рибного господарства

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

СК03. Забезпечувати формування та ефективне використання біопродуктивності водойм різного типу та продуктивних властивостей риб.

СК04. Здатність визначати природну кормову базу, якість статевих продуктів риб, прогнозувати динаміку чисельності та біомаси, складати прогнози рибопродуктивності.

СК07. Здатність здійснювати заходи із охорони водних біоресурсів і збереження здоров'я риб та запобігання їх масового захворювання.

СК010. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем водних біоресурсів та аквакультури до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері водних біоресурсів та аквакультури і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

ПР04. Приймати ефективні рішення, брати відповідальність та працювати в критичних умовах під час виконання виробничих, технологічних та наукових задач водних біоресурсів та аквакультури, аналізувати та інтегрувати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки.

ПР06. Застосовувати сучасні методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання виробничих, технологічних і наукових проблем у сфері біоресурсів та аквакультури.

ПР08. Оцінювати та забезпечувати ефективність виробництва у сфері водних біоресурсів та аквакультури з урахуванням правових, економічних та етичних обмежень.

ПР09. Ідентифікувати види водних біоресурсів оцінювати їх чисельність та біомасу та здійснювати прогнозування запасів та обсягів вилову об'єктів водних біоресурсів та аквакультури. **Очікувані результати навчання.** У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- 1) Загальна структура сучасного світового рибного господарства;
- 2) Динаміка світових обсягів промислу та вирощування гідробіонтів;
- 3) Стан і структура світового рибальського флоту;
- 4) Методи регулювання і контролю промислу гідробіонтів;
- 5) Ціни та ринки риботоварів та ринкові тенденції.

вміти:

- 1) На практиці оцінювати стан розвитку рибної галузі в країнах світу;
- 2) Визначати найбільш перспективні райони Світового океану;
- 3) Визначати найбільш перспективні об'єкти для промислового видобутку і аквакультури;
- 4) Орієнтуватися в тенденціях розвитку сучасного рибальського флоту і його продуктивності.

3 Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стан і ефективність функціонування світового рибного господарства та проблеми його розвитку.

тема № 1 «Загальна характеристика Світового океану»

Особливості морських угруповань. Риба і морепродукти як предмети господарського інтересу людини. Сучасний стан і тенденції розвитку світового рибальства. Аквакультура. Стан і тенденції розвитку аквакультури. Основні методи і біологічні основи аквакультури. Вимоги, що пред'являються до культивованих об'єктів. Економічні аспекти аквакультури.

тема № 2 «Сировинна база рибальства. Загальна характеристика запасів водних біологічних ресурсів»

Рибні ресурси Світового океану. Видова структура вилову в Світовому океані. Основні рибопродуктивні регіони Світового океану. Промисел провідних країн світу у розвитку рибного господарства. Виробництво продукції аквакультури за видами гідробіонтів та регіонами і країнами Світу.

тема № 3 «Бігеографічне районування Світового океану»

Районування Світового океану Рациональне рибальство - це світова проблема. Стан ресурсів Світового океану. Погіршення сировинної бази Світового океану. Необхідність у розвитку аквакультури. Проблеми світового рибальства. Проблеми українського рибальства. Шляхи рішення проблем у рибальстві. Структура світового промислового рибальства. Стан, структура і тенденції розвитку риболовецького флоту в Україні і в світі.

тема № 4 «Географія Світового риболовства»

Рибальство країн, що розвиваються. Рибпромисловий флот. Суперечки між прибережними країнами. Експлуатація біоресурсів в умовах конкуренції. Індустріалізація морського промислу. Світовий вилов. Проблеми і перспективи розвитку світового рибальства.

Змістовний модуль 2. Стан і ефективність функціонування світового рибного господарства та проблеми його розвитку.

тема № 5 «Загальна характеристика ресурсо забезпечуючих водних об'єктів»

Методи поліпшення сировинної бази рибного господарства. Об'єми вирощування різних гідробіонтів провідними країнами. Основні об'єкти аквакультури та їх об'єм вирощування. Культивування молюсків, ракоподібних, іглошкірих, водоростей. Продукція аквакультури за

видовим складом. Перспективні об'єкти розведення. Використання традиційних і сучасних технологій культивування гідробіонтів. Використання технології і методи розведення. Перспективи розвитку вітчизняної та світової аквакультури.

тема № 6 «Сучасний стан рибного господарства України»

Погіршення сировинної бази Світового океану. Необхідність у розвитку аквакультури. Проблеми світового рибальства. Проблеми українського рибальства. Шляхи рішення проблем у рибальстві. Структура світового промислового рибальства. Стан, структура і тенденції розвитку риболовецького флоту в Україні і в світі.

тема № 7 «Розподіл світового вилову країнами і континентами»

Об'єм вирощування різних гідробіонтів провідними країнами. Зовнішня торгівля рибопродукцією країн, що розвиваються. Європейський ринок. Американський ринок. Японський ринок. Створення рибальських організацій. Рівень державної підтримки рибництва і рибальства у провідних країнах світу та країнах, що розвиваються. Розвиток програм підтримки традиційного прибережного лову. Проектування та використання багатоцільових промислових суден. Застосування нових технології промислу риби.

тема № 8 «Географічне розміщення світового улову риби і нерибних об'єктів у Світовому океані»

Промисел провідних країн світу у розвитку рибного господарства. Виробництво продукції аквакультури за видами гідробіонтів та регіонами і країнами Світу. Провідні країни за об'ємом розвитку аквакультури. Об'єми вирощування різних гідробіонтів провідними країнами. Основні об'єкти аквакультури та їх об'єм вирощування.

тема № 9 «Сировинні ресурси Азовського і Чорного морів»

Морський і океанічний промисел. Концептуальні проблеми галузі. Система управління світовим рибальством. Створення міжнародних правових організацій. Методи охорони гідробіоресурсів у різних світу.

тема № 10 «Океанологічна, гідробіологічна і промислова характеристика основних промислових районів Світового океану»

Продуктивність праці і витрати у промисловому рибництві. Стан, структура і тенденції розвитку риболовецького флоту в Україні і в світі. Сегментація світового ринку продукції аквакультури. Видовий склад продукції та рівень споживання рибних продуктів у різних країнах світу.

4 Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Світовий океан, його ресурси та основи аквакультури										
Тема 1. Загальна характеристика Світового океану [1, 2]	13	2	0	0	11	16	1	0	0	15
Тема 2. Сировинна база рибальства. Загальна характеристика запасів водних біологічних ресурсів [1, 2]	19	3	5	0	11	18	1	1	0	16
Тема 3. Бігеографічне районування Світового океану [1, 2]	17	2	4	0	11	18	1	2	0	15
Тема 4. Загальна характеристика ресурсо забезпечуючих водних об'єктів [1, 2]	19	3	5	0	11	18	1	1	0	16
Разом за змістовим модулем 1	68	10	14	0	44	70	4	4	0	62
Змістовий модуль 2. Географія, економіка та сучасний стан світового й українського рибальства										
Тема 5. Географія Світового риболовства [1, 2]	16	3	0	0	13	17	1	0	0	16
Тема 6. Сучасний стан рибного господарства України [1,2]	20	3	4	0	13	19	1	1	0	17
Тема 7. Розподіл світового вилову країнами і континентами [1, 2]	20	3	4	0	13	19	1	1	0	17
Тема 8. Географічне розміщення світового улову риби і нерибних об'єктів у Світовому океані [1, 2]	22	3	4	0	15	20	1	2	0	17
Тема 9. Сировинні ресурси Азовського і Чорного морів [1, 2]	17	4	0	0	13	17	1	0	0	16
Тема 10. Океанологічна, гідробіологічна і промислова характеристика основних промислових районів Світового океану [1, 2]	17	4	0	0	13	18	1	0	0	17
Разом за змістовим модулем 2	112	20	12	0	80	110	6	4	0	100
Разом за змістовими модулями 1 та 2	180	30	26	0	124	180	10	8	0	162
Усього годин	180	30	26	0	124	180	10	8	0	162

Види роботи:

- [1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;
- [2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

5 Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6 Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин	
	ден.	заочн.
Змістовий модуль 1. Світовий океан, його ресурси та основи аквакультури		
Тема 1. Загальна характеристика Світового океану [1] Тема 2. Сировинна база рибальства. Загальна характеристика запасів водних біологічних ресурсів [1] ПР 1 Основні промислові риби світового океану [2]	5	1
Тема 3. Бігеографічне районування Світового океану [1] ПР 2 Рибопромислове районування світового океану [2]	4	2
Тема 4. Загальна характеристика ресурсо забезпечуючих водних об'єктів [1] ПР 3 Основні міжнародні риболовні організації [2]	5	1
Разом за змістовим модулем 1	14	4
Змістовий модуль 2. Географія, економіка та сучасний стан світового й українського рибальства		
Тема 5. Географія Світового риболовства [1] Тема 6. Сучасний стан рибного господарства України [1] ПР 4 Вивчення міжнародно-правового режиму морських просторів; міжнародного співробітництва України по охороні і стійкому використанню біоресурсів гідросфери [2]	4	1
Тема 7. Розподіл світового вилову країнами і континентами [1] ПР 5 Вивчення динаміки експорту-імпорту риботоварів провідних рибальських країн світу [2]	4	1
Тема 8. Географічне розміщення світового улову риби і нерибних об'єктів у Світовому океані [1] Тема 9. Сировинні ресурси Азовського і Чорного морів [1] Тема 10. Океанологічна, гідробіологічна і промислова характеристика основних промислових районів Світового океану [1] ПР 6 Імпорт та експорт риби та морепродуктів в Україні [2]	4	2
Разом за змістовим модулем 2	12	4
Разом за змістовими практичними модулями 1 та 2	26	8
Усього годин	26	8

Види роботи:

[1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;

[2] – опрацювання практичних робіт, додаткового матеріалу.

7 Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8 Самостійна робота

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заочн.
	Змістовий модуль 1. Світовий океан, його ресурси та основи аквакультури		
1	Тема 1. Загальна характеристика Світового океану <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	11	15
2	Тема 2. Сировинна база рибальства. Загальна характеристика запасів водних біологічних ресурсів <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	11	16
3	Тема 3. Бігеографічне районування Світового океану <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	11	15
4	Тема 4. Географія Світового риболовства <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	11	16
	Разом у змістовому модулі 1	44	62
	Змістовий модуль 2. Географія, економіка та сучасний стан світового й українського рибальства		
5	Тема 5. Загальна характеристика ресурсо забезпечуючих водних об'єктів <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	13	16
6	Тема 6. Сучасний стан рибного господарства України <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	13	17
7	Тема 7. Розподіл світового вилову країнами і континентами <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	13	17
8	Тема 8. Географічне розміщення світового улову риби і нерибних об'єктів у Світовому океані <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	15	17
	Тема 9. Сировинні ресурси Азовського і Чорного морів <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	13	16
	Тема 10. Океанологічна, гідробіологічна і промислова характеристика основних промислових районів Світового океану <i>Підготовка до лекційних та практичних занять</i>	13	17
	Разом у змістовому модулі 2	80	100
	Разом за змістовими модулями 1 та 2	124	162
Усього годин		124	162

У межах дисципліни «Світове рибне господарство» здобувачі можуть виконувати завдання самостійної роботи як у традиційних формах (опрацювання літератури, індивідуальних завдань, тощо), так і через зарахування результатів неформальної та інформальної освіти.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю.

Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
Управління водними ресурсами та економіка https://www.coursera.org/learn/water-governance-economics	ПР05, ПР08
Безпека та управління водними ресурсами https://www.coursera.org/learn/water-security-stewardship	ПР07, ПР08
Управління водними ресурсами та політика https://www.coursera.org/learn/water-management	ПР05, ПР08
Спеціалізація PepsiCo: Рациональне використання водних ресурсів https://www.coursera.org/specializations/water-stewardship-pepsico	ПР05, ПР07, ПР08
Біотехнологія водоростей https://www.coursera.org/learn/algae-biotechnology	ПР05, ПР07
Великі морські екосистеми: Оцінка та управління https://www.coursera.org/learn/large-marine-ecosystems	ПР05, ПР08
Сільське господарство, економіка та природа https://www.coursera.org/learn/agriculture-economics-nature	ПР05, ПР08
Сільськогосподарська наука - садівництво, тваринництво та аквакультура https://alison.com/course/agricultural-science-gardening-animal-farming-and-aquaculture	ПР05, ПР07, ПР08
Основи рибництва https://alison.com/course/essentials-of-fish-farming	ПР05, ПР07
Фінанси та освіта в підприємстві https://alison.com/course/finance-and-education-in-entrepreneurship	ПР05, ПР08

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні «Світове рибне господарство».

Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

В межах дисципліни «Світове рибне господарство» оцінювання результатів неформальної та інформальної освіти здійснюється згідно з критеріями таблиці 1.

Таблиця 1 - Критеріїв оцінювання результатів неформальної освіти

Вид діяльності здобувача	Орієнтовний обсяг (год./кредити ECTS)	Критерії виконання	Кількість балів	Форма зарахування
Онлайн-курс (Prometheus, Coursera, EdEra тощо)	30 год. (1 кредит)	100% виконаних завдань	10 балів	Поточний контроль / самостійна робота
		88% виконаних завдань	9 балів	
		70% виконаних завдань	7 балів	
Професійне стажування (на підприємстві, в установі)	від 2 тижнів (≈1–2 кредити)	Повне проходження з довідкою	8–10 балів	Самостійна робота / модульний контроль
Професійний тренінг / воркшоп	8–12 год.	Участь і сертифікат	3–4 бали	Поточний контроль
	20–30 год.	Участь і сертифікат	5–7 балів	Поточний контроль
Курси з громадянської освіти / академічної доброчесності	5–10 год.	Успішне завершення з сертифікатом	2–3 бали	Додаткові бали
Додаткові онлайн-курси (МООС, спецкурси)	15–20 год.	Виконання завдань на ≥80%	4–6 балів	Самостійна робота
Участь у науково-практичній конференції / семінарі	1–2 дні	Довідка/сертифікат про участь	2–4 бали	Додаткові бали
Публікація тез конференції чи наукової статті (за тематикою дисципліни)	—	Наявність опублікованих матеріалів	до 10 балів	Підсумковий контроль / додаткові бали

Максимальна кількість балів зарахованих результатів неформальної/інформальної освіти не повинна перевищувати 20% від підсумкової оцінки за дисципліну.

Викладач здійснює експертну оцінку відповідності змісту здобутих компетентностей до навчальної програми.

За потреби викладач може проводити співбесіду зі здобувачем для підтвердження рівня засвоєних результатів.

9 Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається *пояснювально- ілюстративний метод*, у межах якого викладач допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій, у тому числі використовуючи карти та практичних занять, на яких здобувачі репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується *дослідницький метод*, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео- фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10 Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони розподіляються, а потім сумуються.

Форми контролю Контроль знань здобувачів здійснюється упродовж семестру та охоплює всі види навчальної діяльності: лекційні заняття, практичні роботи й модульні контрольні заходи. Основна мета контролю полягає у перевірці рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних навичок і здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

1. Форми контролю за лекційним матеріалом

Оцінювання засвоєння лекційного матеріалу здійснюється на основі таких форм: перевірка підготовленості до лекції (активність, виконання коротких аналітичних або оглядових завдань, ознайомлення з рекомендованою літературою); короткий тестовий контроль після лекції (перевірка розуміння ключових понять і закономірностей теми); участь в усній дискусії або обговоренні проблемних питань теми (оцінюється змістовність, аргументованість та самостійність суджень).

Максимальна кількість балів за опанування лекційного матеріалу

становить 10 балів (по 1 балу за кожну з 10 тем).

2. Форми контролю за практичним матеріалом

Практичні заняття спрямовані на формування професійних компетентностей, уміння застосовувати теоретичні знання під час виконання конкретних завдань. Контроль здійснюється через перевірку правильності виконання практичних робіт (дотримання методики, точність розрахунків, логічність висновків, якість оформлення звітності) та усний захист практичної роботи (здатність обґрунтувати отримані результати, відповісти на запитання викладача, продемонструвати розуміння процесу виконання).

Максимальна кількість балів за всі практичні роботи становить 40 балів (по 6 балів за 1 та 2 практичні роботи, по 7 балів за 3-7 практичні роботи).

3. Модульний контроль

Після вивчення кожного змістового модуля проводиться модульна контрольна робота у формі тестового оцінювання, що включає 15 запитань із однією правильною відповіддю. Метою є перевірка системності засвоєння матеріалу, узагальнення знань і вмінь логічно поєднувати теоретичні та практичні аспекти навчального змісту.

Максимальна кількість балів за виконання модульних контрольних робіт становить 30 балів. Для отримання позитивного результату здобувач має набрати не менше 60% правильних відповідей. Кожен студент має дві спроби складання тесту.

4. Підсумковий контроль (іспит)

Підсумковою формою контролю знань є іспит, який проводиться після завершення вивчення дисципліни. Іспит спрямований на комплексну перевірку рівня засвоєння теоретичних знань, здатності їх узагальнювати, систематизувати та застосовувати у практичних ситуаціях.

Іспит оцінюється максимально у 20 балів. До складання іспиту допускаються здобувачі, які набрали не менше 60% балів за поточну роботу (тобто 48 із 80 можливих).

5. Підсумкова система оцінювання за дисципліною

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Лекційний матеріал (тести, участь у дискусії, підготовленість)	10
Практичні роботи (виконання і захист)	40
Модульні контрольні роботи	30
Поточна успішність (разом)	80
Іспит	20
Загальна кількість балів за дисципліну	100

Таким чином, загальна система оцінювання дисципліни базується на принципах поетапності та об'єктивності: 80 балів здобувач може отримати за поточну роботу протягом семестру, а 20 балів — за підсумковий іспит. Такий підхід забезпечує безперервний контроль знань, стимулює систематичну підготовку здобувачів і дозволяє комплексно оцінити їхню готовність до практичного застосування отриманих знань і навичок.

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання — це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

1 Критерії оцінювання лекційного матеріалу

Бал	Критерії оцінювання засвоєння лекційного матеріалу
1 бал	Повністю засвоїв зміст лекції; аргументовано відповідає на запитання, демонструє критичне мислення, наводить приклади з практики або сучасних досліджень; виконав онлайн-тест чи міні-завдання без помилок.
0,5 бала	Ознайомився частково з матеріалом; виконав завдання поверхнево, без розуміння змісту; допускає суттєві помилки.
0 балів	Студент не відвідував лекцію або не ознайомився з матеріалом; не виконав завдання/тест; не проявляв активності.

2 Критерії оцінювання практичних робіт

Бал	Критерії оцінювання виконання практичної роботи
6	Робота виконана повністю і правильно; усі розрахунки обґрунтовані; звіт оформлений відповідно до вимог (є таблиці, схеми або графіки); здобувач упевнено захистив роботу, продемонстрував добрий рівень знань і розуміння теми.
5	Робота виконана повністю; результати правильні, але містять незначні неточності у розрахунках або висновках; звіт оформлено охайно, проте без ілюстрацій чи глибокого аналізу; під час захисту здобувач відповідав упевнено, але потребував уточнення окремих положень.
4	Робота виконана переважно правильно, однак містить незначні

	помилки або неповні обґрунтування; звіт оформлений із відхиленнями від вимог або без аналізу результатів; здобувач загалом орієнтується у темі, але відповідає неповно.
3	Робота виконана частково або з помилками у розрахунках; звіт неповний чи без таблиць і висновків; під час захисту здобувач демонструє поверхнєве розуміння теми.
2	Робота виконана з грубими помилками; не дотримано послідовності або методики; звіт фрагментарний і не відповідає вимогам; здобувач не може пояснити отримані результати.
1	Робота розпочата, але не завершена; відсутні результати та обґрунтування; звіт не оформлено; здобувач не орієнтується у темі.
0	Робота не виконана або звітні матеріали не подані.

Бал	Критерії оцінювання виконання практичної роботи
7 балів	Робота виконана повністю, без помилок; результати обґрунтовані, містять глибокий аналіз і власні висновки; звіт оформлено з високим рівнем якості (таблиці, графіки, фото або схеми); студент упевнено захистив роботу, продемонстрував повне розуміння теоретичних основ і практичного значення досліджу.
6 балів	Робота виконана повністю і правильно; результати логічно обґрунтовані, звіт оформлений відповідно до вимог; студент успішно пройшов усний захист і продемонстрував добрий рівень знань із теми.
5 балів	Робота виконана повністю; усі розрахунки і висновки коректні; звіт оформлено охайно, але з незначними неточностями або без ілюстрацій; студент розуміє зміст завдання, але потребує уточнення окремих положень під час захисту.
4 бали	Робота виконана правильно у більшості розділів, але містить незначні помилки у розрахунках або формулюваннях висновків; звіт подано вчасно, проте без детального аналізу; усний захист проведено частково.
3 бали	Робота виконана частково або з помилками в розрахунках чи обґрунтуваннях; звіт неповний або оформлений із порушенням структури; відсутні таблиці, графіки чи обґрунтовані висновки; студент демонструє поверхнєве розуміння теми.
2 бали	Робота виконана частково, з грубими помилками у розрахунках і висновках; не дотримано послідовності виконання; звіт фрагментарний або не відповідає вимогам; захист не проведено або формальний.
1 бал	Робота розпочата, але фактично не завершена; відсутні

	результати або обґрунтування; звіт не оформлений; студент не орієнтується у темі та не може пояснити виконані дії.
0 балів	Робота не виконана або студент був відсутній на занятті й не подав звітні матеріали.

Критерій для захисту практичної - коротке усне пояснення результатів (1–2 хвилини) або відповідь на запитання викладача щодо методики чи висновків.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу після завершення вивчення кожного змістового модуля. Модульна контрольна робота проводиться у формі тестового контролю, який містить 15 тестових завдань, що охоплюють ключові поняття, закономірності та прикладні аспекти тем, передбачених навчальним планом.

Кожне тестове завдання має одну правильну відповідь, яка оцінюється в один бал, а загальна кількість балів за тест становить 15, що відповідає 100% правильності виконання.

Розподіл результатів тестування за кількістю правильних відповідей

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильності, %	Рівень засвоєння матеріалу
15	100	Відмінний рівень, повне засвоєння матеріалу
14	93	Дуже високий рівень, незначні неточності
13	87	Високий рівень, правильне розуміння основних положень
12	80	Достатній рівень, засвоєно основні поняття
11	73	Достатній рівень із незначними прогалинами
10	67	Задовільний рівень, окремі неточності у розумінні матеріалу
9	60	Мінімально позитивний результат, базове засвоєння знань
8	53	Незадовільний рівень, часткове розуміння теми
7	47	Низький рівень, більшість відповідей неправильні
6	40	Дуже низький рівень засвоєння

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильності, %	Рівень засвоєння матеріалу
5	33	Матеріал засвоєно фрагментарно
4	27	Відсутність розуміння ключових понять
3	20	Дуже слабе розуміння матеріалу
2	13	Майже повна відсутність знань
1	7	Випадкові правильні відповіді
0	0	Відсутність знань, завдання не виконано

Для отримання позитивного результату необхідно набрати не менше 60% правильних відповідей, що відповідає 9 балам із 15 можливих. Результати нижчі цього порогу вважаються незадовільними та не зараховуються як успішне виконання модульного контролю.

Здобувач вищої освіти має право на дві спроби складання модульної контрольної роботи: перша – у межах основного навчального процесу, друга – у разі необхідності повторного проходження для підвищення результату або у випадку технічних чи організаційних причин, що вплинули на виконання першої спроби.

Підсумковий результат модульного контролю враховується при визначенні рейтингової оцінки з дисципліни та є складовою загальної системи поточного і семестрового контролю знань.

У таблиці нижче наведено загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Добре 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни Окремі завдання кожної темиконтролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11 Питання для підсумкового контролю

1. Проаналізуйте роль Світового океану як глобальної регуляторної системи клімату та біосферного обміну.
2. Розкрийте закономірності просторового розподілу температури, солоності та щільності океанічних вод.
3. Охарактеризуйте морфологічну структуру Світового океану та її вплив на формування біопродуктивності.
4. Визначте гідродинамічні чинники, що формують систему течій у Світовому океані.
5. Поясніть механізми виникнення апвелінгу та його рибогосподарське значення.
6. Проаналізуйте зв'язок між океанічною циркуляцією та формуванням промислових районів.

7. Визначте основні закономірності вертикальної зональності океанічних екосистем.
8. Охарактеризуйте континентальний шельф як ключову акваторію для розвитку промислового рибальства.
9. Поясніть значення гідрохімічного складу океанічних вод для функціонування планктонних і нектонних угруповань.
10. Оцініть роль Світового океану у глобальному кругообігу речовин і енергії.
11. Розкрийте зміст поняття «водні біологічні ресурси» в контексті міжнародної класифікації FAO.
12. Охарактеризуйте структуру промислових об'єктів Світового океану та їхню частку у світовому вилові.
13. Проаналізуйте видовий склад основних груп промислових риб світового рибальства.
14. Розгляньте залежність рибопродуктивності від фізико-географічних та біотичних чинників.
15. Визначте основні закономірності формування запасів океанічних риб.
16. Поясніть відмінності між потенційною, реальною та раціональною продуктивністю біоресурсів.
17. Охарактеризуйте сучасні тенденції у використанні нерибних об'єктів промислу.
18. Проаналізуйте стан запасів промислових безхребетних у Світовому океані.
19. Визначте роль морських макрофітів у формуванні сировинної бази гідробіологічного виробництва.
20. Розкрийте зміст поняття «максимальний сталий вилов» (MSY) і його значення у рибогосподарській політиці.
21. Проаналізуйте сучасні методи оцінювання запасів риби (біостатистичні, гідроакустичні, маркерні).
22. Визначте екологічні наслідки перевилову та деградації рибних запасів.
23. Поясніть взаємозв'язок між змінами клімату й міграційними циклами промислових видів.
24. Охарактеризуйте основні принципи сталого управління рибними ресурсами відповідно до Кодексу FAO.
25. Визначте провідні країни за обсягами освоєння океанічних біоресурсів.
26. Проаналізуйте регіональні диспропорції у використанні сировинної бази рибальства.
27. Поясніть значення інтеграції аквакультури в систему світового рибного господарства.
28. Оцініть роль техногенного забруднення у трансформації структури біоресурсів.
29. Проаналізуйте екологічні ризики, пов'язані з інвазивними видами у морських екосистемах.
30. Сформулюйте основні напрями відновлення виснажених запасів водних біоресурсів.
31. Розкрийте сутність і принципи біогеографічного районування океану.

32. Охарактеризуйте історію формування систем біогеографічного поділу морів і океанів.
33. Визначте критерії поділу океану на фауністичні області (гідрологічні, трофічні, біоценотичні).
34. Проаналізуйте структуру основних біогеографічних зон за класифікацією Л. Зенкевича.
35. Порівняйте особливості фауни арктичних, помірних і тропічних біогеографічних областей.
36. Визначте чинники, що зумовлюють високу біопродуктивність апвелінгових зон.
37. Охарактеризуйте зв'язок між біогеографічними зонами і промисловими районами.
38. Проаналізуйте регіональні особливості просторового розподілу видів-індикаторів океанічних зон.
39. Поясніть взаємозв'язок між глибинною стратифікацією вод і поширенням промислових угруповань.
40. Визначте роль біогеографічного підходу у плануванні міжнародних рибальських досліджень.
41. Порівняйте біогеографічні характеристики Тихого, Атлантичного та Індійського океанів.
42. Оцініть вплив океанологічних бар'єрів на міграції промислових видів.
43. Проаналізуйте територіальні закономірності видового багатства у Світовому океані.
44. Визначте сучасні методи картування біогеографічних меж морських екосистем.
45. Розкрийте роль міжнародних проєктів (OBIS, GOBI) у вивченні біогеографії океану.
46. Поясніть, як біогеографічне районування використовується при моделюванні біопродуктивності.
47. Охарактеризуйте типові риси промислових фаун арктичної та антарктичної зон.
48. Визначте основні закономірності ареалів масових промислових риб.
49. Проаналізуйте значення біогеографічних знань у стратегічному управлінні морськими ресурсами.
50. Обґрунтуйте доцільність інтеграції біогеографічного та екологічного підходів у дослідженнях океану.
51. Розкрийте просторову структуру світового рибного господарства.
52. Охарактеризуйте етапи історичного розвитку океанічного промислу.
53. Проаналізуйте фактори, що визначають територіальну організацію рибальства.
54. Визначте провідні країни світу за обсягами промислового вилову риби.
55. Поясніть специфіку рибпромислової діяльності у прибережних та океанічних зонах.
56. Розгляньте роль міжнародних риболовних організацій у регулюванні промислу.

57. Проаналізуйте вплив економічних і політичних чинників на географію світового рибальства.
58. Охарактеризуйте роль морських портів і переробних центрів у глобальних рибних потоках.
59. Поясніть значення аквакультури як альтернативи надмірному промислу.
60. Оцініть динаміку розвитку світової аквакультури у порівнянні з рибальством відкритого моря.
61. Розкрийте просторово-часові тенденції міжнародної торгівлі рибопродукцією.
62. Визначте головні промислові райони Тихого, Атлантичного та Індійського океанів.
63. Проаналізуйте роль технологічних інновацій у підвищенні ефективності океанічного промислу.
64. Поясніть значення наукових досліджень у формуванні політики сталого рибальства.
65. Охарактеризуйте сучасні виклики світового рибного господарства (екологічні, енергетичні, соціальні).
66. Проаналізуйте участь України у міжнародних програмах з управління морськими біоресурсами.
67. Визначте основні тенденції розвитку світового ринку риби та морепродуктів.
68. Поясніть вплив економічної спеціалізації країн на їхню роль у рибному господарстві.
69. Розкрийте географічні закономірності розміщення основних флотів океанічного промислу.
70. Оцініть перспективи інтеграції регіональних рибогосподарських систем у глобальний ринок.
71. Розкрийте поняття «ресурсозабезпечуючі водні об'єкти» та їхню роль у функціонуванні світового рибного господарства.
72. Охарактеризуйте сучасний стан рибного господарства України в контексті європейської інтеграції.
73. Проаналізуйте просторовий розподіл світового вилову риби за країнами і континентами.
74. Визначте чинники, що зумовлюють домінування окремих регіонів у світовому вилові.
75. Поясніть специфіку географічного розміщення нерибних об'єктів промислу.
76. Оцініть ресурсний потенціал Азовського і Чорного морів та його динаміку.
77. Проаналізуйте антропогенні навантаження, що впливають на біопродуктивність Азово-Чорноморського басейну.
78. Охарактеризуйте океанологічні умови формування промислових районів Світового океану.
79. Визначте гідробіологічні особливості основних промислових акваторій.

80. Проаналізуйте комплексні тенденції розвитку та глобальні проблеми ефективного функціонування світового рибного господарства у XXI столітті.

12 Розподіл балів, які отримують здобувачі ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний та періодичний контроль										Підсумкови й контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Іспит	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
1	7	7	8	1	8	8	8	1	1		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 -15				Контрольна робота за змістовим модулем 2 -15							
38				42						20	
80											

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано зможливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13 Навчально-методичне забезпечення

1. Мультимедійні презентації.
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Світове рибне господарство». Одеса : ОНУ, 2025. 24 с.
3. Силабус курсу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Шекк П.В., Бургаз М.І., Соборова О.М., Куделіна О.Ю Світове рибне господарство: навчальний посібник (англійською мовою). Одеса:

- Одеський державний екологічний університет, 2023. 141 с.
2. Губанова Н. Л., Новіцький Р. О. Світове рибне господарство: конспект лекцій. Дніпро: ДДАЕУ, 2023. 120 с
 3. Шумова В. М., Коваленко В. О. Аквакультура природних водойм: навчальний посібник. Київ: ЦП КОМПРИНТ, 2017. 370 с.
 4. Шекк П.В., Бургаз М.І. Навчальний посібник (міждисциплінарний) «Аквакультура прісноводних і морських риб, молюсків і безхребетних (відтворення та вирощування, світовий досвід) Частина І», ОДЕКУ, Одеса, 2022, 147 стр.
 5. Шекк П.В., Бургаз М.І. Навчальний посібник (міждисциплінарний) «Аквакультура прісноводних і морських риб, молюсків і безхребетних (відтворення та вирощування, світовий досвід) Частина II», ОДЕКУ, Одеса, 2023, 150 стр.
 6. Шекк П.В., Бургаз М.І. Світове рибне господарство. Конспект лекцій. Одеса, 2016. 210 с.

Додаткова

1. Шекк П.В., Бургаз М.І. Світове рибне господарство. Методичні вказівки для практичних робіт по вивченню дисципліни для магістрів 1-го курсу денної форми навчання. Одеса, 2022. 60 с.
2. Шекк П.В., Бургаз М.І. Світове рибне господарство. Методичні вказівки для самостійної роботи по вивченню дисципліни для магістрів 1-го курсу денної форми навчання. Одеса, 2016. 20 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Репозитарій ОНУ імені І.І.Мечникова <https://dspace.onu.edu.ua/home>
2. Репозитарій факультету ФГМіЕ <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
3. Бібліотека ОНУ імені І.І.Мечникова <http://lib.onu.edu.ua/>
4. Сайт водних біоресурсів та аквакультури <https://vodni-bioresursy-kafedra.org/>
5. Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм https://darg.gov.ua/dijalnistj_0_214_menu_0_1.html
6. ФАО 2025 <https://www.fao.org/>